

AUTORKA BLOGU TEREZAINOSLO

TEREZA SALTE

OD AUTORKY
BESTSELLERU
ŠLEHAČKOVA
OBLAKA

Karamelová džungle

motto

Karamelová džungle

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.motto.cz

www.albatrosmedia.cz

motto

Tereza Salte

Karamelová džungle – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

TEREZA SALTE

Karamelová džungle

Praha 2020

© Tereza Salte, 2020

Illustrations © Lucie Jelínková, 2020

ISBN tištěné verze 978-80-267-1893-2

ISBN e-knihy 978-80-267-1912-0 (1. zveřejnění, 2020) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-267-1913-7 (1. zveřejnění, 2020) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-267-1911-3 (1. zveřejnění, 2020) (ePDF)

Tátovi

HA DET, OSLO

Byl teplý podvečer. Ve vzduchu bylo cítit léto. Projížděla jsem Oslo na rozviklaném kole, které jsem si vypůjčila na jednom ze stojanů rozesetých po městě. Jela jsem pomalu a rozvážně. Nikam jsem nespěchala. V Norsku se totiž nikam nespěchá. To jsem se za pět let na severu naučila. Prosolený vítr foukal od fjordu a cuchal mi vlasy, které mi léto ještě nestihlo vyšisovat. Bylo úterý, nebo možná středa, a já věděla, že mi v Oslu zbývá už jen pár dní. Ten pocit mě tak divně tlačil na srdci. Nedomýšlela jsem se rozhodnout, jestli to bolí, nebo mě spíš popichuje zvědavost, co bude dál. Zvědavá jsem byla od mala. A taky pěkně umanutá. A právě takhle kombinace mě přivála do Skandinávie.

Několik let jsem svéhlavě vyžadovala svoji vysněnou a podle osnovy načrtnutou pohádku. Jenže ona tak pohádková nebyla. Byla tvrdá. Na což většinou přijdete až v dospělosti. Že ani princezny to neměly vůbec jednoduché.

Jenže já byla odhodlaná, že všechno půjde přesně podle plánu. Nepočítala jsem s žádnou jinou verzí. Některé kapitoly zalomcovaly tou mladou holkou, která byla až příliš často bláhová, a naučily ji vážit si věcí, momentů, příležitostí a lidí, které pro ni do té doby byly naprostou samozřejmostí. Samozřejmostí, která může ze dne na den jednoduše zmizet. Jenže to si neuvědomíte, dokud se tak nestane.

Slunce se zatím nechystalo k západu, protože v létě se

tu drží na obloze skoro až do rána. Zajde jenom na chvilku, aby se neřeklo. A jen co zasyčí na moři, hned se zase probudí. Bylo frišno, ale příjemně. Projížděla jsem promenádou na Aker Brygge kolem svých oblíbených hodin, které jsem vyfotila snad pokaždé, když jsem se u nich nachomejtla. V létě, v zimě, s narozeninovým balonkem, s návštěvou z Finska, zasněžené, nebo jen tak. Něčím mi učarovaly. A já jsem se celá léta snažila přijít na to čím. Sesedla jsem z kola a chvilku je pozorovala. Možná mě fascinovaly, protože byly tak velké a zdálo se, že čas na nich plyne mnohem pomaleji. To si občas tajně přejeme všichni. Můj čas v Oslu někdy plynul až moc pomalu. Loudal se a já taky. Ale to se mělo každým dnem změnit.

Zabírala jsem pravidelně do pedálů a vyhýbala se Norům v oblecích, kterým oči ladily s mořem a jejich tváře byly ledabyle zarostlé vousy. Vyhýbala jsem se rozjařeným dětem, kterým kapala točená zmrzlina na sandály. A vyhýbala jsem se i myšlence, že je to možná na dlouhou dobu jedna z posledních návštěv mé oblíbené mari-ny, kde je mi vždycky nádherně. Tak nádherně, že jsem se tam často chodila nadechnout dobré nálady a zadívat se do budoucnosti.

Celých pět let jsem si myslela, že moje budoucnost je tam. V Norsku. V Oslu. V jednom bytě s výhledem na fjord, s Norem a prací v prosklené kanceláři. A najednou se mi ta představa rozplývala před očima a já tápala. Poprvé po dlouhé době jsem ztratila pevnou půdu pod nohama, kterou mi byly moje představy a sny. Tak já totiž žiju. Podle plánu, který tkám ze snů a mám ho pořád v hlavě. Intuice mě naviguje, kterým směrem se vydat, a touha splnit plán mě žene kupředu. Jenže ten nový mi nějak nešlo namalovat. Ocitla jsem se totiž zni-

čehonic zase na začátku. V bodu nula. Předě mnou byly jen čisté stránky v knize, kterou píšu jen já sama.

Nebe se vybarvovalo a já na kole projížděla dál. Viděla jsem se zamilovaně skákat Johnimu do náruče, když jsem poprvé přiletěla do Osla a byla ze všeho nadšená a unešená. Kousek opodál jsem dobíhala vlak na letiště, na sobě měla tmavě modrou bundu posetou norskými vlajkami a v kapse zlatou medaili z mistrovství Norska, kterou jsem pořád dokola kontrolovala. To jen abych se přesvědčila, že se mi to nezdá. Viděla jsem se v saténových květinových šatech, jak si za oknem restaurace objednávám steak s vařenou kukuřicí, když jsem měla narozeniny. A najednou, někde mezi hlavní ulicí Karl Johan a vlakovým nádražím Jernbanetorget, jsem si uvědomila, že právě projíždím svojí vlastní minulostí. Opírala jsem se do pedálů a svírala řídítka. Dychtila jsem vidět víc.

Nad Operou se začali hádat raci, nebe zešedlo a do tváří mi šlehal vítr, který doplňoval dramaticnost situace. Ze dveří kafebaru Pascal totiž právě vycházela blondýnka. Stékaly jí slzy a na tvář malovaly mapy. Vypadala statečně a křehce zároveň. Za rohem si sedla na bobek a někomu volala. Asi mámě. Že život na severu je a bude drsněj. Bodlo mě u srdce a zrychlila jsem. Kousek opodál, u květinového trhu, který jsem milovala, jsem zamávala prošedivělému staříkovi, který mi rád od cesty přidal huňatou hortenzii. A na staré bārce tentokrát nebyl rybář, od kterého jsme čas od času kupovali čerstvě vylovené krevety na nedělní sendvič s citronovou majonézou. Asi si zašel na pivo.

Viděla jsem tolik úsměvů, ledových káv na dřevěném molu, polibků do vlasů a momentů, které si chci navždycky pamatovat. A viděla jsem také ty, na které

bych nejraději zapomněla. Holku, která po nekonečné směně v kavárně nasáklá kávovým oděrem kulhala večer na tramvaj a bolestí málem omdlela. Nekonečné obejmutí od mojí Baru, když mi s manželem přiletěli povědět, že máma umřela, ale zatím nic neřekli. A ten strach mísící se s odhodlaností, když mě vyhodili z práce a já netušila, co bude dál, a vyběhla do upršeného odpoledne.

Projíždět minulostí mě bavilo čím dál tím víc. Bylo to moje rozloučení s Oslem, rozloučení, na které jsem zdaleka nebyla připravená. Stalo se to nějak až příliš rychle. Spontánně. Neplánovaně. Za pár dní jsme se měli stěhovat do Prahy a já si vážila každé hodiny tolik jako nikdy předtím. Oslo se pro mě stalo domovem. Trvalo to ale pár let, než jsem si ho zamilovala. Teprve fakt, že ho opouštím, mi všechnu tu nostalgii naservíroval ve dvojité dávce přímo do srdce a mysli.

V Oslu jsem možná i trochu zmoudřela a severský život mě obouchal. V Oslu jsem našla lásku a obrovskou touhu sdělovat světu, jak se poprat s tím, co není úplně ideální a podle mých představ. V Oslu jsem našla přátele, kteří mi přirostli k srdci. Především jsem ale našla sama sebe.

**Našla jsem holku,
která pro svoje velké sny otočí vesmír.**

VŽDYCKY EXISTUJE PLÁN B

Norsko mi během posledních několika měsíců nako-palo zadek. Hledala jsem práci, ale na stovky zaslaných životopisů nikdy nepřišla odpověď. Nikdy! Moje sebe-vědomí bylo potlučené a válelo se někde v rohu kavár-ny, kam jsem chodila z pěny cappuccina srkat zbytky energie. Skoro se vypařila. Byla jsem protivná, unavená, zlá. Na okolí, ale především sama na sebe. A to se moc dlouho vydržet nedá. Aplikovala jsem terapii během, která mi měla dodávat energii a sílu brodit se a bojo-vat dál. Ale čím víc jsem bojovala, tím víc mi dochá-zel dech. Ráno jsem se budila rozmrzelá a nechtělo se mi nic. Někdy se mi nechtělo už ani být rozmrzelá. Až příliš často jsem nevěděla, co se sebou, a začínala jsem pochybovat, že to může dobře dopadnout. A to je sakra nebezpečnej pocit.

Až jednoho dne v mé e-mailové schránce zaplněné slovy „Je nám líto, ale nejste vhodný kandidát“ přistála zpráva úplně jiného žánru. Byl to jeden z těch nudných dní, kdy jsem měla na programu akorát tak bloumat internetovým světem a z hořkého čaje udělat lžičkou cukru sladký. Očima jsem přeskakovala slova, abych už byla na konci a dostala se k pointě zprávy. Četla jsem ji několikrát a zas a znovu se mi potvrdilo Johniho zná-mé pravidlo, že se vyplatí dělat věci pořádně hned na první dobrou. Neuměla jsem to a stále to neumím. Až příliš často se nechám strhnout situací a leckdy zbrkle přeskočím to důležité. Ale to jsem já.

Projela mnou energie, na kterou jsem už dávno zapomněla. Do celého těla se mi rozlilo napětí, kterému se asi říká štěstí. Žádné asi, zcela určitě. A já ho neměla s kým sdílet. Usmívala jsem se jen tak do zdi jako tehdy, když mi přišlo stipendium na dánskou taneční školu, kam jsem na dva semestry odjela.

Snažila jsem se za každou cenu udržet svoje nutkání hned to napsat Johnimu. John Erik byl už přes rok můj norský manžel, který měl toho dne před sebou ještě několik hodin v práci. Když nebyl na přednáškách o norském právu, pracoval ve čtvrtém patře hračkářství hned u hlavní třídy Karl Johan. Tenkrát podle přesně napsaného scénáře dětem ukazoval, jak se maluje fixy, které mění barvu. Nejdřív červenou berušku s tečkami vlevo, pak žluto-černou včelu na růžové květině a nakonec slunce se širokým úsměvem a pár mraků. Bylo to monotónní a dost na palici, ale uměl to bravurně. Však jsme to taky předvečer tah od tahu, slovo od slova trénovali. Zařekla jsem se, že mu svou dobrou zprávu řeknu, až přijde domů, a dodneška nevím, jak jsem to mohla vydržet.

Tak nějak vypadal náš život. Někde v mezičase nekončného hledání práce z rozvrzané žluté židle v našem bytě o dvaceti čtyřech metrech čtverečních a odpočíváním nudných hodin v hračkářství jsme občas zašli do kina, koupili si kalifornské rolky s sebou a čekali na léto, až budou delší večery, kdy budeme grilovat párky v parku. Tak, jak to Norové dělají.

**Ten den měl ale velkou ambici všechno změnit.
Cítila jsem to někde uvnitř.
Možná jsem si to namlouvala,
protože ve mně nuda líně bublala až příliš dlouho.**

Celé odpoledne jsem rozmýšlela, jak to Johnimu vylíčím, a sama sobě se smála, že mám tolik životního prostoru, abych nad pár slovy tak dlouho polemizovala. To možná víc než cokoliv jiného vystihovalo moji situaci životního prázdna. Sklidila jsem svoji zabordelenou „kancelář“ ze stolu, prostřela k večeři a projížděla profily norských blogerek, které jsem obdivovala.

Když o pár hodin později přišel Johni domů, nebyla jsem si jistá, jestli je víc unavený, nebo spíš unuděný. Byl ale nesmírně rád, že už měl padla. Ten večer jsme se oba potkali na bodu nula. Ani jeden jsme neměli práci, která by nás bavila. Já ji pro jistotu neměla vůbec. Johnimu ta jeho spadla do klína a byl moc pohodlný na to, aby ji změnil. Blížilo se léto. A v létě se Norsko na pár týdnů ponoří do letního režimu a v kancelářích těžko někoho zastihnete, natož aby si vás někdo pozval na pohovor. Naše pracovní vyhlídky na následující měsíce byly mdlé a my jsme neměli žádné ambice ani možnost něco změnit. Mohlo to být na jednu stranu velmi osvobozující, na tu druhou mírně deprimující. Záleží, jakou stranu mince byste si dobrovolně vybrali.

Moje plány, že nadšení udržím na uzdě, se rozplynuly s prvním nekonečným souvětím. Pohltilo mě od hlavy až k patě. Bylo by dobré, kdybych si už konečně zapamatovala, že mi takové věci nejdou. Zpravidla se nechám svést pocitem, že se bude dít něco převratného. A to velmi brzo. Když jsem nadšená, říkám taky věci pořád dokola. Třeba zopakuju celou myšlenku a jen drobně proměním slova. Takže už u třetí rundy jsem si všimla, že Johni začíná pookrávat. Moc dobře jsem znala tu jiskru nadšení. Moc dobře jsem věděla, co je zač.

A zatímco já si představovala scénář, kdy kráčím do jedné z nejznámějších norských agentur zastupující

blogery, sídlící v prosklené kanceláři na Aker Brygge, John Erik v hlavě skládal excelové tabulky pro následující kvartály nového byznysu. Naše představy se vmžiku rapidně rozcházely. Každý jsme jeli tu svou a místy náš dialog vypadal, jako kdybychom mluvili na toho druhého skrz tlustou skleněnou stěnu, která nepropouštěla zvuk. Bylo to snad poprvé v životě, kdy jsme se vzájemně nechtěli poslouchat. Johni a jeho několikaletá touha proniknout do sféry podnikání právě nabírala na síle a moje vidina naprosto idealizovaného světa norských influencerů mě táhla na bujaré openingy v úchvatných outfitech, které by ladily s barvou levitujících balonků. Nevadilo mi, že jsem ve skříni neměla ani jeden takový outfit, který bych si mohla vzít.

Po teatrální seanci a dvou skleničkách teplého pro-secca jsme jako nejlepší řešení našich rozcházejících se představ viděli jediné – jít spát, protože přece ráno moudřejší večera. V patře, kam se lezlo po strmých schodech a bylo tam sotva místo na to se v posteli posadit, jsme se dlouho do noci oba převalovali a nemohli usnout.

Jarní slunce, které v květnu vychází v půl páté, mě nemilosrdně vytáhlo z postele. A ještě než jsem si vzpomněla, proč mám víc energie, než bylo v posledních měsících běžné, utkvěl mi pohled na někom, kdo spal dole na kanapi. Byl to Johni. Ještěže tak. Podle všech indicií nakonec probděl noc na gauči pod dekou. Slezla jsem dolů, otevřela okno a vpustila do bytu čerstvý vzduch. Sedla jsem si na zem vedle kanape a „omylem“ se dotkla klávesnice Johniho počítače. Rozprostřel se přede mnou scénář noci. Pod nápisem BUSINESS PLAN SUMMER 2015 se skvělo třicet pět bodů. Třicet pět bodů! Některé kurzívou, jiné tučně, další s mnoha

otazníky. Pod nimi excelovaly excelové tabulky, bláznivé barevné grafy a plán na následujících několik měsíců.

A jestli jsem z té změti informací dokázala porozumět jediné věci, tak to bylo Johniho nadšení a zapálení, které sálalo z každého řádku.

John Erik miloval psaní byznys plánů. Pár jsem jich už četla, ale žádný mě nikdy nepřesvědčil. Vždycky jsem se nad nimi spíš pousmála a mávla rukou. Žádný z nich nikdy nebyl realizovaný. Nemůžu říct, že by mě to nějak mrzelo. Neviděla jsem naši budoucnost v hračkobusu, který měl před Vánoci rozvážet hračky po celém Norsku a prodávat je v pronajatých tělocvičnách, ve kterých by určitě byla šílená zima. Ani jsem se neviděla v bílé zástěře za pultem vážit Frozen Yoghurt, který jsme si oblíbili v Keni ještě dlouho předtím, než to někoho napadlo přivést do Skandinávie. A už vůbec jsem neměla touhu prodávat do velkých obchodních řetězců v Česku jednorázové přenosné grily z Číny, do kterých jsou Norové poblázněni. Toho mého nevyjímaje. Poslední plán s hliníkovými grily na jedno použití dokonce Johni u oběda prezentoval mému tátovi, který na Johniho nejdřív koulel očima a pak se ho jen zeptal, jak jde psaní diplomové práce.

Nechala jsem Johniho dospat noc a šla si zaběhat. Běh byl pro mě vždycky nejlepším lékem na zmatenost. Jako by se s každým krokem moje myšlenky samy skládaly tam, kam měly. Do životní mozaiky, ze které jsem dokázala vyčíst, co dál. Tentokrát to ale bojkotovaly. Nešlo jim to. A nepomohlo jim ani to, že jsem vyběhla po strmých schodech do Ekebergparku a doběhla až na místo, které inspirovalo Muncha k jeho slavnému *Výkřiku*.

Taky jsem si chtěla zakřičet, protože jsem zkrátka a dobře vůbec nevěděla kudy kam.

Johniho jsem probudila upocenou pusou a na kafe si počkala po horké sprše. Byla sobota. Byl klid. Bylo hezky, ale přece jen se ve mně něco pralo. U snídaně jsme oba dělali jakoby nic. Libovali si nad tekutým žloutkem vajíčka na hniličku a dobrým měkkým pečivem a raději se nedotkli včerejšího večera. A to až do chvíle, než přišlo na řadu druhé kafe. Jeho hořkost evokovala hořkost situace, ze které nějak nešlo ven. Jenže já si nemohla pomoci. Já se prostě do Prahy stěhovat nechtěla. Nechtěla jsem to na severu vzdát. Nechtěla jsem mít pocit, že utíkám z boje, který jsem na plné čáře prohrávala.

**Neviděla jsem v tom životní příležitost jako Johni.
Viděla jsem v tom další z bláznivých plánů,
který ho přejde, až se objeví nějaký další. Lepší.**

Dál jsem si psala své blogové články pod pseudonymem TerezaInOslo o tom, že nevím, co dál, a v mezičase jsem se tak trochu litovala, že je holt život nespravedlivý. Psaní blogu byl můj útěk od běžného života. Byl to svět, který jsem tvořila já a mohla jsem si v něm dělat, co se mi zachtělo. Třeba pondělní ráno trávit tím, že jsem pekla banana bread a poslouchala jazz. Blog mě taky nesčetněkrát vytáhl ven, abych se vymanila z každodenní monotónnosti. Vyzýval mě zkoušet nové věci a taky mě občas přemohl. To když jsem dokázala připravovat snídani na stůl dobrou hodinu a pak ji další hodinu fotit. Chudák Johni tam seděl a koukal na to, jak mu stydne jídlo, zatímco já jsem kolem něj šaškovala

s foťákem, lezla na židle a posouvala slaninu o milimetr sem a tam. Učila jsem se v tom světě, který žijete a zároveň ho dokumentujete, chodit. A dlouhou dobu jsem vůbec nevěděla, jak na to. Ale nesmírně mě to bavilo. A představa, že by blogování mohlo přispět do našeho rodinného rozpočtu, mě lákala. Johniho představa byla ale jiná.

Pár dní jsme nechali téma podnikání ladem a pokračovali v naší zaběhnuté klasice. Když mě chtěl Johni vytáhnout do kina, rád to dělal tak, že mi napsal zprávu: „7 pm, outside of Pascal, dress code for date night.“ Milovala jsem ty zprávy a lebedila si, že ačkoliv jsme už manželé, dál chodíme na starý dobrý rande. Tentokrát mi ale přišla zpráva: „5 pm, outside of Jernbanetorget, dress code for business.“ Nezvyklý čas. Nezvyklý dress code. Jímala mě hrůza a nadšení v jednom, že mi Johni domluvil pohovor. Nevydržela jsem se nechat překvapit a vytáhla z něho, kam se chystáme. Nešli jsme na tradiční rande, ani na netradiční pohovor. Vydali jsme se na event do norského Teknologihuset, kde ten večer přednášela Lauga, Islandanka, která založila agenturu reprezentující blogery. Přesně ta, jejíž agentura mě oslovila. A přesně ta, která Johnimu vnukla ideu založit podobnou v Česku.

Usadili jsme se do bílých plastových židlí a čekali jsme, co se bude dít. Lauga naprosto odpovídala mé představě o Islandankách. Měla plavé vlasy, ty vrchní stažené do malého drdolu a zbytek jí lemoval špičatá ramena. Na sobě měla upnuté šaty z šedé teplákoviny, bílé tenisky s výraznými tkaničkami a rudou rtěnku. Dokázala všechny zaujmout ještě předtím, než vůbec promluvila. Její charisma zaplnilo celou místnost a po krátkém představení začala vyprávět svůj příběh.

Mluvila o tom, jak k podnikání přišla jednou velkou náhodou. Bez zkušeností. Bez znalostí. S touhou učit se novým věcem tolik oblíbenou metodou start-upistů pokus/omyl. Vyprávěla, jak chvíli bydlela pod mostem v New Yorku, kam se vydala hledat štěstí a kde byl svět tvrdší, než si kdy myslela. A jak to štěstí našla. Úplně jinde, než by ale čekala. Mluvila dobrých dvacet minut a já s každou další větou nacházela čím dál tím větší odvahu věřit Johnimu jeho nadšení a intuici.

Těch dvacet minut bylo důležitějších, než jsem si tenkrát uvědomovala. A byla to Lauga, která i mně nasadila brouka do hlavy, proč to vlastně nezkusit.

Po přednášce jsme se synchronizovaně přesunuli ke kávovarům, podávala se filtrovaná káva a pečené boller. Sladké norské buchty, které si nikdo stejně nenabídl, protože se nedají jíst bez společenského faux-pas. Máte dvě možnosti, buď vám zůstane cukrová rtěnka kolem rtů, nebo posněžíte podlahu i svůj svetr kokosem. Když (ne)jste dítě štěstěny, stane se vám obojí a je to legrační.

Nejprve jsme tam s Johnim stáli trochu křečovitě a nevěděli, co se sebou. Tušili jsme, že by bylo dobré se s někým dát do řeči, jenže jsme nevěděli s kým a o čem. Neměli jsme žádný start-up. Nevyvíjeli jsme žádnou aplikaci. Nehledali jsme návod na to, kde najít investora a jak ho oslovit. Tak jsme se chvíli jen usmívali jeden na druhého. Já vůbec nevěděla, co si myslí on, a on nevěděl, co si myslím já.

Po chvíli jsme sebrali odvahu rozlomit norský led studu a vydali se do víru příběhů ostatních. Například Maročanky Raji, která o co byla drobnější, o to měla

větší čokoládové oči. Raja na podobné akci určitě nebyla poprvé. Naopak se zdála být v poznávání nových lidí a minglování kovaná. Podala nám ruku, přesně věděla, jak se představit, co říct, jak to říct a kdy nechat mluvit nás, přihodila profesionální minutový pitch na svůj start-up a já si v duchu říkala, kéž bych jednou dokázala být jako Raja. Seznámila nás s Mohinim, Indem, který se už rok a půl připravoval na spuštění své vzdělávací aplikace, která měla pomoci norskému školství, pořád ji vylepšoval a vylepšoval. Zdálo se, že ji bude vylepšovat ještě pár let. Poslechli jsme si pár příběhů, nespočet slov start-upové hantýrky, kterým jsme nerozuměli, a cítili se tak trochu nepatříčně, že tady nemáme co dělat.

Dva šálky silné kávy mi dodaly odvalu jít pozdravit Laugu. Div jsem se jí nepoklonila až k těm roztodivným tkaničkám. Došlo na to, proč jsme přišli. Aniž jsme věděli, jak se dělá elevator pitch, jeden takový jsme tady předvedli. Trochu krkolomný, ale byl to náš první. Po něm následovalo něco, co si představuju jako islandskou herdu do zad. Její „Go for it!“ mi ještě dneska zní v hlavě. A tím to vlastně tenkrát všechno začalo.

Cestou domů jsme si sedli do podniku, kolem kterého jsem dřív denně chodila z práce. Snila jsem o tom, že tam jednou zajdeme a ochutnáme pivo z jejich mikropivovaru. Měli tam pár stolů, uprostřed nichž hořel oheň na vyhlazených oblázcích, a my měli ten večer štěstí, že nás k jednomu usadili. Pozorovali jsme plamínky, které se vrtěly do jazzových variací, i byznysmeny, kteří se sice nevrťeli, ale odkládali kufříky a rozvazovali kravaty. Jako kdyby to byl nějaký rituál. Říkala jsem si v duchu, jestli jednou budeme jako oni. Jestli si k tomu pivu taky jednou budeme moct objednat i tapas jen tak

na chuť a nebude to znamenat, že další týden nebo dva budeme na suchých těstovinách. Svědivěj pocit dobrodružství mě bavil a děsil zároveň.

S notnou dávkou kuráže, kterou jsme asi vysrkli z naleštěné sklenice na tenké noze, jsme ten večer zaregistrovali webovou adresu *elitebloggers.cz*, objednali letenky do Prahy a zavolali našim nejbližším, že se stěhujeme. Za dva týdny. Protože když už, tak už.

KLAPKA, PRAHA PODRUHÉ

O pár dní později jsme seděli v letadle. Srdce mi pumpovalo na plné obrátky. Poslední dny jsem byla nabitá energií. Cítila jsem ji ve dne v noci. Byla to energie, která nás přesvědčila vrhnout se do toho po hlavě. Nevěřila jsem, že jsme právě sbalili svůj život do sedmi kufrů a přestěhovali se z norského Osla do Prahy. Jen tak. Jen proto, že jsme si umanuli zkusit něco, o čem oba víme velký kulový.

Byl to jeden z těch horkých červnových dnů. Praha byla omámená turisty s připálenými rameny a pomačkanou mapou, která se jim občas přilepila k trdelníku. Studenti, kteří bujaře oslavovali přijetí na vysoké školy až do východu slunce, chvátali domů balit krosny na svá letní dobrodružství. Maminky s batolaty v kočárku se těšily na první kafe dne. A my? Právě jsme postavili náš život vzhůru nohama a dosedli na létem rozpálenou ranvej na pražském letišti, které už se pár let nejmenovalo Ruzyňské. Pilot přistál ladně, až se pár Čechů neudrželo a zatleskalo. Tak jak se to dělávalo, když jste letěli na charterovou dovolenou. Vystydlým kafem jsem spláchnula stesk po Oslu i poslední drobký makronky se slaným karamellem. Na let do Prahy jsem si ji musela zabalit. Koupila jsem ji v kafebaru u Pascala v šedé zapomenuté ulici v Oslu s názvem Tollbugata, která byla už pár let rozkopaná. Vím to proto, že jsem v ní několik let pracovala. Pascal byl můj šéf, u kterého jsem ty makronky po nocích balila do krabiček. Zabalila jsem jich

tisíce, abych vůbec mohla zaplatit nájem. Ze zvyku jsem ji nejdřív mezi prsty nakrápla. Pochroumané se totiž mohly skoro bez pocitu viny zlikvidovat, prodat jsme je už beztak nemohli. Když bylo špatné ráno, bylo jich nakráplých během jedné ranní směny hned několik.

Nejvíc se kupodivu pochroumaly makronky se slaným karamellem. Připomínaly mi život.

**Válela jsem v puse sladký karamel a pak mi
zničehonic jazyk zakopl o zrnko soli,
štíplo mě a šeptlo: „To jen abys nezapomněla,
jakej život doopravdy je.“**

Měla jsem pocit, že o zrnka soli jsem poslední dobou zavádila až příliš často. Možná tak často, že se z makronky se slaným karamellem stala jenom makronka slaná. A ta vám moc dlouho nechutná. Respektive ji vydržíte chroupat chvilku, než se vám zkříví pusa a začnete hledat sklenici vody. Nebo dvě.

Letadlo zabrzdilo a už nebylo cesty zpátky. Nějakou dobu trvalo, než jsme posbírali všechny kufry na dva stříbrné vozíky, kterým pod jejich tíhou vrzala kolečka. Johni mě na památku vyfotil pod plakátem *Welcome to Prague* – kdyby náš plán náhodou vyšel, budeme jednou dětem ukazovat moment, kdy se rodiče přestěhovali z Osla do Prahy. Vypadala jsem na patnáct. Měla jsem na sobě džíný s roztrhanými koleny a boty, které jako bych si vypůjčila od Barbie.

Z dálky na nás mávala moje ségra. Na chvilku se utrhla z práce, aby nás přijela vyzvednout. Vždycky mi byla oporou při všech bláznivých nápadech. Dvacet let jsme sdílely pokoj dvakrát tři metry a byly si nesmírně blízko. A teď jsme zase byly po letech spolu. Společnými silami

jsme po dvaceti minutách tetrisu napakovali náš život do zlaté mazdy, přilepili se na rozpálené sedačky a vydali se směrem rodný dům na Ořechovce. Tam jsme měli domluvené zázemí na prvních pár týdnů. Vzduch se tak divně lepil a šedé ulice byly vyprahlejší, než jsem si pamatovala. Bylo mi zvláštně. Nevěděla jsem, jestli jsem nadšená, nebo zkroušená. Můj snový scénář o pohádkovém životě v Norsku se rozplynul někde v oparu šlehačkových oblak nad Německem.

**Kam se ztratila ta holka,
která by pro Skandinávii dýchala?
A co teď dělá v Praze?**

Stane se mi to vždycky. Pro něco se rozhodnu, skočím do vody a teprve po čase si začnu uvědomovat, že už není cesty ven. V autě jsem mluvila se ségrou, jak je norské deštivé léto naprd, ale v hlavě jsem vedla klasický dialog mezi svým prvním a druhým já. Představím vás. První já je odvážné, naivní, má vyrýsované svaly a chuť se prát. To druhé se většinou ozve, až když je trochu pozdě a nejde zařadit zpátečku. Většinu času je stydlivé a není moc slyšet. Tedy vlastně není moc slyšet jenom do chvíle, kdy už jsou zadní vrátka zavřené. To se najednou rozkřičí, plaší a lítá sem a tam. A já ho krotím silou vůle a bere mi to veškerou energii. Přesně tenhle tyjátr se odehrával v mojí hlavě.

Pravda je, že jsem se na Norsko trochu naštvála. Zklamalo mě. Nedalo mi příležitost, po které jsem toužila. Nedalo mi příležitost, pro kterou jsem udělala všechno. Nebo jsem si to alespoň myslela. Zatímco jsem na přední sedačce auta bojovala s prvním a druhým já, Johni vzadu neskrýval nadšení naprosto ze všeho. Oči mohl

nechat na nízkých cenách točených zmrzlin, na teplotě na koupáku v Šárce i na zahrádkách nových hipster-ských bister rozesetých po Praze šest. Po několika letech jsme si vyměnili role. Pochopila jsem, co je na pozorování toho druhého tak zábavné. Uštědřila jsem mu zamilovaný pohled, jako on mně, když jsem se tenkrát přestěhovala do Osla, a řekla sama sobě: „Tohle bude dobrý, to půjde.“

Zaparkovali jsme v ulici, kterou jsem znala moc dobře. Měla jenom víc výmolů a vrásek. A taky musela unést mnohem víc aut, než byla zvyklá. Zpoza plotu nás vítala moje babička. Kropila hrášek a jahody a příležitostně i Sida, zrzavého irského setra, který pobíhal někde mezi záhony. Babička se usmála a já jí vyčetla z pohledu, že je ráda, že se její malá Tereška vrátila zase domů. Srdce mi probodla představa, jak moc šťastná by byla máma. Ta už na světě ale pár let nebyla. A bolelo to pořád. Možná ještě víc právě tady, kde jsem ji ve svých vzpomínkách viděla všude. Jak mi ošetřovala rozbitá kolena, když jsem spadla ze zídky, potloukla se a zajíkala se slzami. Jak jsme se ségrou pro mámu vařily lektvary z pampe-lišek a sedmikrásek a ukazovaly jí hrady z písku, které jsme postavily pro víly, o kterých nám vyprávěla. To aby nemusely bydlet ve žlutém oprýskaném kyblíku. Máma jim vždycky hrady ještě vyšperkovala květinami, které milovala. Se ségrou jsme se rády před našima schovávaly ve starém altánku, který ukrýval poklady, jimž ale naši říkali starý harampádí. A v zimě jsme všechny jehličnany, které se plazily až k plotu, zdobily barevnými světýlky. Viděla jsem se, jak pobíhám v upršenou neděli a trhám pažitku do polévky, k tomu ještě беру pár květin do vázy a máma na mě z kuchyně volá, ať neblázním, že se nasydnu. Viděla jsem nás tam, jak spolu snídá-

me pod borovicí černý čaj a topinky s ďábelskou pomazánkou, kterou máma zbožňovala, a u toho plánujeme, že přemluvíme tátu, abychom se vydali někam k moři. Stavěli jsme na zahradě stany pro dětské i dospělácké oslavy narozenin a donekonečna si dělaly legraci z táty, který přesně na vteřiny měřil, jak dlouho grilovat maso, a cílilo ho, že to nebereme tak vážně jako on.

Najednou mi přišlo, jako by žádný život v Norsku nikdy nebyl. Jako by to byly jen moje vyumělkované představy, které se ve skutečnosti nikdy nestaly.

Že to představy nebyly, mi připomněl John Erik. Babička mu právě přinesla v hrsti pár čerstvě utržených jahod a jemu se červenaly uši, když se jí rukama nohama snažil vysvětlit, že má na jahody alergii. Zas a znovu jsem si uvědomila, že Johniho teď čeká totéž v bleďě modrém, co jsem prožívala já na severu. Teď je on cizincem v zemi, kde nerozumí on, ani oni jemu. Má však ale jednu velkou výhodu. Nevadí mu to. Tedy zatím. A neostýchá se pokoušet jazykové bariéry. Babičce vrátil jahody zpátky do hrsti, zavřel jí dlaň a řekl jí: „Máš hezký oči, babi.“ A bylo to. Tak jednoduchý přece.

Nechala jsem život na zahradě plynout dál svým tempem, a zatímco ségra připravovala ledové kafe, šla jsem se převléknout nahoru. Vešla jsem do pokoje, ve kterém jsme měli bydlet prvních pár týdnů. Takový byl zatím náš plán. Byl to náš starý dětský pokoj tvaru nudle, který sloužil jako sušárna a příležitostný pokoj pro hosty. Sedla jsem si na rozkládací kanape a v hlavě se mi promítalo pár životních momentů. Vzpomínky mě tu přepadaly z každého kouta. Jestli to takhle půjde dál, bude celá kniha jenom o tom. Tak už jenom jednou. Slibuju.

Nechala jsem se dobrovolně unést do chvíle, kdy jsem tu jako malá usínala po obědě, nemocná jsem pozorovala děti v parku a schovávala se za záclonu, aby mě neviděly, protože jsem ten den nebyla ve školce. Nebo když jsem se vrátila ze školy v přírodě, kam mi naši napsali, že pro mě mají veliké překvapení, zarytě jsem si myslela, že je to kůň. Při pohledu na velkou bílou palandu jsem byla zklamaná a dětsky naprdnutá. Mívala jsem tu taky sobotní ranní hodiny houslí s paní učitelkou Kovárnovou, máma nám vždycky přinesla čaj a pak šla ještě spát, protože bylo ukrutně brzo ráno. Vyčerpaně jsem tu padala do postele a usnula ještě předtím, než jsem položila hlavu na polštář, a brečela jsem tu hodiny a hodiny, když jsem se tenkrát nedostala na osmiletý gympl. Vybavila se mi i noc před maturitou, kdy jsem tu šermovala zvýrazňovači a srdce přeskakovalo beat, jak moc jsem se bála. Probouzela jsem se tu vedle mojí první lásky, když naši jezdili na hory a já mu připravovala snídani do postele. Zběsile jsem tu pobíhala, když mi potvrdili, že pojedu na jazykovou školu do San Diega. Znovu jsem prožívala i protelefonované noci s Johnim, kdy jsme se teprve poznávali a oťukávali a mě tu poprvé napadla myšlenka, že bych se chtěla za ním přestěhovat do Osla.

**Koho by kdy napadlo, že se vrátím právě sem.
Do dětského pokoje. O několik let starší.
O několik šrámů bohatší.**

Připadala jsem si jako na horské dráze, která mění směr zatraceně rychle. Jednu minutu jsem si pochlebovala, jak stateční jsme, že jsme se do toho vrhli, abych pak vzápětí skryla hlavu do dlaní a naštvála se na nás